

Nr 105.

Av herr **Bondeson**, om anordnande av utbildning för skötsel av jordbruksmaskiner.

Den rationalisering av jordbruket, som genomförts och alltjämt pågår, har bland annat och kanske huvudsakligen skett genom att det svenska lantbruket i allt större omfattning mekaniserats. Som exempel kan nämnas att antalet traktorer uppgår till ungefär 25 000 och antalet självbindare till 60 000—70 000, att grödans tröskning praktiskt taget helt utföres med maskin samt att i stora delar av vårt land handmjölkningen ersatts med maskinmjölkning. Värdet av samtliga landets jordbruksmaskiner uppgick före kriget till minst 600 milj. kronor för att sedermera ha stegrats, sannolikt till mer än det dubbla värdet. Amortering, förräntning och reparation etc. av den maskinella utrustningen uppgingo till belopp, som icke kunna exakt beräknas, men vilka säkerligen redan före kriget överstego 100 milj. kronor om året. Allt tyder på att denna mekanisering kommer att ytterligare utvecklas.

Skötseln av jordbruksmaskiner har stor ekonomisk betydelse genom den inverkan den får på maskinernas livslängd och sålunda på det kapital som måste bindas genom maskinanskaffning. Indirekt har skötseln avsevärd ekonomisk betydelse med hänsyn till att den är avgörande för driftsäkerheten och för eliminerande av kostnadsdragande driftsavbrott. Väl sköta jordbruksmaskiner höja kvaliteten på arbetet, medan brister i handhavandet av maskinerna minska avkastningen av jord och djur.

Jordbrukets maskiner äro ofta komplicerade och arbeta icke sällan under särskilt svåra yttre förhållanden. En korrekt och sparande skötsel kräver modern utbildning. Landet är för närvarande icke rustat att åt jordbrukets personal giva den utbildning i maskinskötsel som tiden kräver. De förekommande utbildningsanstalterna på jordbrukets område utbilda endast en del av jordbrukarna och praktiskt taget icke alls jordbrukets arbetare. Det är icke tänkbart, att dessa skolor i sin nuvarande form och med det antal som finnes skulle kunna åstadkomma någon mera väsentlig ändring i detta avseende.

Ett verkligt behov av speciell, kortare utbildning i maskinskötsel föreligger därför. Denna utbildning torde böra ordnas genom lokala kurser i stort antal över hela landet, ev. med hushållningssällskapen som anordnare. Särskild betydelse har därvid organisationen av instruktörstjänsten. Instruktörerna kunna tänkas vara anställda av hushållningssällskapen eller i vissa fall av de högre undervisningsanstalterna. Kursplaner och utrustning med undervisningsmaterial m. m. måste ordnas efter de speciella riktlinjer som ämnet kräver. Instruktörernas utbildning kräver särskilda åtgärder.

På grund av vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning med förslag snarast möjligt rörande utbildning för skötsel av jordbruksmaskiner, samt

att därvid ovannämnda synpunkter måtte vinna beaktande.

Stockholm den 20 januari 1944.

Lennart Bondeson.